

Predsedca — Chairman
prof. MVDr. Jozef BÍREŠ, DrSc.
Štátnej veterinárnej a potravinovej správe SR
Bratislava

Redakčná rada:
prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD.
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach
MVDr. Ján Greguš
Pharmacopola, Žiar nad Hronom
MVDr. Jozef Pokorný
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov, Košice
MVDr. Ladislav Stodola
Komora veterinárnych lekárov SR, Bratislava
PhDr. Ľudmila Kundráková
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach

Šéfredaktor:
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Technický redaktor — Technical editor
Dagmar Matejová

Jazyková úprava — Language correction
Dagmar Matejová

Grafická úprava, foto — Graphic design&photo
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Grafika, sadzba a tlač — Pre-press and print
Graphics Studio, s.r.o.,
Bernolákova 8, 040 01 Košice

Evidenčné číslo: EV 3763/09

Distribúcia — Distribution
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a.s.

Vydavatel — Publisher
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
IČO 00 493 546
Vychádza 3 x ročne.
www.ivvl.sk

Adresa redakcie — Editorial office address
Redakcia SVČ
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969150, +421-55-7969111
e-mail: svc@ivvl.sk

Objednávky predplatného a inzercie — Subscription and
advert orders
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969112, e-mail: ivvl@ivvl.sk

Slovenský veterinársky časopis vychádza
3x ročne, Cena čísla: 8,40 EUR
Bankové spojenie: Štátnej pokladnice Bratislava,
BÚ č.: 7000151337/8180
Jednotlivé čísla SVČ sú v predaji v Inštitúte
vzdelávania veterinárnych lekárov.

Slovak Veterinary Journal (2 issues a year)
is published by the Institute for Postgraduate
Education of Veterinary Surgeons,
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice.
Orders are accepted by the editorial office and
subscription should be sent to: Štátnej pokladnice
Bratislava, Slovak Republic, account
No.: 7000151337/8180

Autori sú zodpovední za obsahovú a jazykovú stránku
príspievkov.

Nevyžiadané rukopisy, fotografie, diapositívy a kresby
sa nevracajú.

© Akékoľvek reprodukovanie textových a obrazových
častí je povolené len s písomným súhlasom šéfredaktora
alebo vydavateľa.

Dátum vydania: 30. apríl 2020

Podávanie novinových zásielok povolené
Východoslovenským riaditeľstvom pošti Košice
pod č. VsRP – 2896/96 zo dňa 26.9.1996

EDITORIÁL

Vážení čitatelia,

dostáva sa Vám aktuálne dvojčíslo Slovenského veterinárskeho časopisu v období , kedy celý svet bojuje s pandémou COVID-19. V období uzávierky časopisu sa koronavírusová infekcia diagnostikovala takmer u 5 miliónov ľudí a zároveň chorobe podľahlo už viac ako 300 tisíc obetí na svete. Zdravotními a ekonomickými dôsledkami sa COVID-19 nedá porovnať s infekciou SARS alebo MERS a skôr rozsahom a hrôzou sa približuje španielskej chrípke z roku 1918 až 1920, na ktorú umrelo vo svete takmer 50 miliónov ľudí. Na základe súčasných vedeckých a odborných poznatkov, vývoja účinnej terapie a vakcín a prijatým opatreniam voči COVID-19, je predpoklad chorobu dosťať pod kontrolu a vzdialiť sa všetkým zdravotným katastrofám, ktoré ľudstvo sprevádzalo v minulosti. Znovu sa potvrdilo, že profesia veterinárneho lekára ochraňuje zdravie ľudí cez zdravé zvieratá a potraviny. Totiž, od začiatku pandémie COVID-19 boli to práve veterinári lekári a ostatní zamestnanci organizácií ŠVPS SR a KVL SR, ktorí ako osoby prvého kontaktu zabezpečovali v prvej linii niekedy i v núdzovom režime, či už na veterinárnych ambulanciach, v chovoch zvierat, na bitúnkoch, v potravínarskych prevádzkach vrátane obchodnej sieti kontrolu zdravotného stavu zvierat a zdravotnú bezpečnosť potravín, a tým prispeli k ochrane verejnosti. Za profesijné úsilie a stavovskú zodpovednosť patrí všetkým veľké poděkovanie. Redakčná rada časopisu pripravila číslo tak, aby boli obsiahnuté zaujímavé vedecké, odborné poznatky a informácie z odborného a spoločenského života vrátane pripomienutie si významných osobností z nášho života. Nezabudli sme na informácie o COVDe-19. Očakávame, že aj toto číslo SVČ prispeje k zvýšeniu odborného povedomia úspešne zvládnuť koronavírusovú infekciu.

Prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc.,
predseda redakčnej rady

6 SARS-CoV-2 – ETIOLOGICKÝ AGENS PANDÉMIE COVID-19 – VLASTNOSTI A PRAVDEPODOBNÝ PÔVOD

9 METÓDY TYPIZÁCIE A VÝSKYT ROTAVÍRUSOV A U ĽUDÍ A OŠÍPANÝCH

15 BIOAEROSÓL – VEKTOR PRENOSU KVASINIEK A MIKROSKOPICKÝCH VLÁKNITÝCH HÚB NA FARMÁCH HOVÄDZIEHO DOBYTKA

22 ŠTÁTNAYA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SR INFORMUJE

37 100. VÝROČIE ZALOŽENIA ZVEROLEKÁRSKEJ KOMORY ČSR PRAHA 20. 2. 2020

41 VARIABILITA KOAGULÁZA-NEGATÍVNYCH STAFYLOKOKOV, KONTAMINANTOV KOZIEHO MLIEKA

45 MOŽNOSTI VYUŽITIA OZÓNU NA DEZINFEKCIU PITNEJ VODY A PROSTREDIA

Indexované v EBSCO

Abstrakty vedeckých príspievkov v anglickom jazyku sú uvádzané v medzinárodnej databáze Food Science and Technology Abstracts (FSTA).

Na obálke G. Kieselbach, V stajni, 1924, olej, plátno, 46 x 60 cm, výrez

OBSAH

Úradná kontrola a bezpečnosť potratín, producent, spotrebiteľ

SARS-CoV-2 – etiologický agens pandémie covid-19 – vlastnosti a pravdepodobný pôvod (Vilček, Š.)	6
Metódy typizácie a výskyt rotavírusov A u ľudí a ošípaných (Šalamúnová, S., Jacková, A., Vilček, Š.)	9
Vývoj ozdravovacích programov pre BVD a ich budúcnosť (Vilček, Š.)	11
Bioaerosól – vektor prenosu kvasiniek a mikroskopických vláknitých húb na farmách hovädzieho dobytka (Mindžáková, I., Gregová, G., Szabóová, T., Venglovský, J.)	15
Temná DNA (Lešník, F.)	17
Nápoj káva a jej vybrané účinky na zdravie (Pelechová, N., Rimárová, K., Juriš, P.)	20

Informácie ŠVPS SR o úradnej veterinárnej, potravinárskej a poľnohospodárskej legislatíve, UVLF v Košiciach a KVL SR

Štátna veterinárna a potravinová správa SR informuje	22
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach informuje (Kundráková, L.)	33
Medzinárodne odborno-spoločensko-športové podujatie v Dolnom Kubíne (Stodola, L.)	37
100. výročie založenia Zverolekárskej komory ČSR Praha 20. 2. 2020 (Stodola, L.)	37
Víkendové zobrazovacie workshopy spoločenských zvierat (Stodola, L.)	39

Veterinárna starostlivosť, prevencia v prvovýrobe, nozologická problematika, životné prostredie

Využitie enterocínov na inhibovanie rastu meticilín- rezistentných stafylokokov (Pogány Simonová, M., Galová, N., Bino, E., Lauková, A.)	40
Variabilita koaguláza-negatívnych stafylokokov, kontaminantov kozieho mlieka (Lauková, A., Tomáška, M., Kološta, M., Drončovský, M., Dvorožňáková, E., Vargová, M., Pogány Simonová, M.)	41
Inhibičná aktívita substancie produkowanej kmeňom <i>Enterococcus villorum</i> K12b z trusu koňa (Lauková, A., Focková, V., Pogány Simonová, M.)	43
Možnosti využitia ozónu na dezinfekciu pitnej vody a prostredia (Sasáková, N., Gregová, G., Veszelits Laktičová K., Vargová M., Šubová, E.)	45
Histomorfológia reprodukčného systému pásomníc (Eucestoda) (Štieberová, L., Matoušková, M., Bruňanská, M.)	51

Informácie zo spoločenských akcií, kongresov, výstav a personálne

Prof. MVDr. Valent Ledecký, CSc. 70 ročný	54
Doc. MVDr. Milan Trávniček, PhD. oslávil 80. narodeniny	56
Doc. MVDr. Jozef Balun, CSc. 95-ročný (Pokorný, J. a kol.)	57
Jubilanti v 1. polroku 2020	58
Osobnosti slovenskej veterinárnej medicíny II. (Pokorný, J. a kol.)	59
Zapáľme sviečku za obete našich kolegov v druhej svetovej vojne	64
Za MVDr. Antonom Pajerským, CSc.	66
Z našich radov odišli	66

CONTENT

Official control and food safety, producer, consumer

SARS-CoV-2 – etiological agent of pandemic Covid-19 – properties and probable origin (Vilček, Š.)	6
Methods of typing and occurrence of rotaviruses A in humans and pigs (Šalamúnová, S., Jackova, A., Vilcek, S.)	9
Development of recovery programs for BVD and their future (Vilček, Š.)	11
Bioaerosol – the vector of transfer of yeasts and microscopic fibrous fungi on cattle farms (Mindžáková, I., Gregová, G., Szabóová, T., Venglovský, J.)	15
The dark DNA and mutations (Lešník, F.)	17
The impact of coffee on health (Pelechová, N., Rimárová, K., Juriš, P.)	20

Information of the SVFA SR on official veterinary, food and agricultural legislation, UVMaPh in Košice and ChVS SR

The Slovak Veterinary and Food Administration informs	22
University of Veterinary Medicine and Pharmacology informs (Kundríková, L.)	33
International professional-social-sports event in Dolný Kubín (Stodola, L.)	37
100th anniversary of the founding of the Veterinary Chamber of the Czechoslovak republic in Prague (Stodola, L.)	37
Weekend imaging workshops for pets (Stodola, L.)	39

Veterinary care, prevention in primary production, nosologic problem, environment

The use of enterocins for inhibiting the growth of methicillin-resistant staphylococci (Pogány Simonová, M., Galová, N., Bino, E., Lauková, A.)	40
Variability of coagulase-negative staphylococci, contaminants in goat's milk (Lauková, A., Tomáška, M., Kološta, M., Drončovský, M., Dvorožňáková, E., Vargová, M., Pogány Simonová, M.)	41
Inhibition activity of the substance produced by the strain <i>Enterococcus villorum</i> K12b from the horse faeces (Lauková, A., Focková, V., Pogány Simonová, M.)	43
Possibilities of using ozone for disinfection of drinking water and environment (Sasáková, N., Gregová, G., Veszelits Laktičová K., Vargová M., Šubová, E.)	45
Histomorfolgy of reproduction system of cestodes (Eucestoda) (Štieberová, L., Matoušková, M., Bruňanská, M.)	51

Information from social events, congresses, exhibitions and personal data

Prof. MVDr. Valent Ledecký, CSc. 70 years old	54
Doc. MVDr. Milan Trávníček, PhD. celebrated his 80 th birthday	56
Doc. MVDr. Jozef Balun, CSc. 95 years old (Pokorný, J. a kol.)	57
Jubilees in the 1 st half of 2020	58
Personalities of Slovak veterinary medicine II (Pokorný, J. a kol.)	59
Let's light a candle for the victims of our colleagues in the World War II	64
For MVDr. Anton Pajerský, CSc.	66
The departed of our community	66